

Podle ustanovení odst. 1. § 142 plat. zák. byly všechny předpisy, jimiž se přiznává nárok na započtení určité doby pro postup do vyšších požitků, zrušeny s výjimkou předpisů o započtení služby v čl. legiích; v odst. 2. byla úprava otázky zápočtu služby v jiném služebním poměru nebo jiného zaměstnání ponechána vl. nař. Toto vl. nař. v době vydání nař. rozhodnutí a ani do dnes ještě nevyšlo. Citovaným ustanovením odst. 1. § 142 plat. zák. byl tedy od účinnosti plat. zák. vzat zákonný podklad pro započítávání jakýchkoliv období pro postup do vyšších požitků ve služebních poměrech založených teprve za účinnosti plat. zák., pokud nárok na zápočet takový nemohl býti dovozován z platového zákona samého, — výjimka je stanovena v § 207 plat. zák. pouze pro zaměstnance, před účinností plat. zák. ve státní službě již ustanovené a jen ve služebním poměru, v němž je zaměstnanec do nových platů převáděn. Skutkové předpoklady pro použití tohoto výjimečného ustanovení však v daném případě splněny nejsou, neboť zde nešlo o zápočet sporných období ve služebním poměru, ve kterém byl st-l převeden do platů podle plat. zák., pro postup do vyšších požitků, nýbrž o respektování dřívějšího zápočtu určitých období pro úpravu platu v novém služebním poměru, založeném teprve za účinnosti platového zákona.

Ani z ustanovení § 142 odst. 4 plat. zák. neplyne nárok st-lův, aby pro výměru základního služného ve st-lově služebním poměru profesora na textilním učilišti byla vzata v úvahu také období, která byla st-li platně započtena v jeho dřívější službě asistentské. V odst. 4 § 142 plat. zák. se totiž stanoví, že převzetí do jiné kategorie (úřednické, služební) může býti vázáno na podmínku, že doba ztrávená v dosavadní kategorii zůstane zcela neb částečně nepovšimnuta pro zvýšení služného. Z předpisu toho mohlo by snad argumentatione e contrario býti dovozováno, že státní zaměstnanec, kdyby jeho převzetí do jiné kategorie nebylo vázáno na řečenou podmínku, má nárok na respektování doby ztrávené v dosavadní kategorii pro zvýšení služného.

Leč v daném případě st-l se nedomáhá zápočtu doby ztrávené ve službě asistenta na vys. škole techn., již jediné by bylo možno uznati za dobu »ztrávenou v dosavadní kategorii«, o jaké mluví ustanovení § 142 odst. 4 plat. zák., nýbrž jednak zápočtu služby vojenské presenční a válečné, jednak přípočtu válečných pololetí, kterážto období zřejmě nelze zahrnouti pod pojem doby »ztrávené v dosavadní kategorii«.

Není-li však v platném právu zákonného podkladu pro nárok st-lem uplatňovaný, nemohl nss shledati, že nař. rozhodnutí je v odporu se zákonem.

Č. 10.321.

Horní právo. — Zaměstnanci veřejní: O nároku úředníka státních dolů na tantiemy a provozní premie.

(Nález ze dne 1. února 1933 č. 1782).

V ě c: Ing. Gustav B. v T. (adv. Dr. Otmar Schmiedinger z Mostu) proti ministerstvu veřejných prací o výplatu tantiem a těžebního přídavku.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje, pokud jde o výplatu tantiem po státním převratu, pro vadnost řízení, pokud jím byla zamítnuta žádost st-lova o výplatu těžebních přídavků, pro nezákonnost; jinak se stížnost zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: O žádostech st-lových z 15. srpna 1925 a z 25. května 1926, jimiž se domáhal, aby mu jako technickému úředníku státních dolů na Mostecku byl vyplacen nedoplatek na zadržených tantiemách a těžebním přídavku za dobu od roku 1917, resp. 1919 do září 1925, rozhodlo žal. min. nař. rozhodnutím takto: »Pokud jde o výplatu Vámi požadovaných tantiem za provozní rok 1917 až 1918, min. prací požadavku tomuto nevyhovuje, ježto nejde tu o závazek Čsl. státu, nýbrž nejvýše o závazek býv. rakouské státní správy, za který Čsl. stát podle zák. č. 156/26 není ničím povinován. Je nerozhodné, že nevyplacené částky remunerací a tantiem byly přihlášeny do likvidační podstaty, ježto mírová smlouva Saint-Germainská spočívá na principu teritoriality a likvidační podstaty vyjma speciální otázky, mezi něž daná věc nenáleží, vůbec nezná. Závazek k výplatě tantiem za dobu před převratem odůvodňujete také tím, že min. prací vyplácením záloh na tantiemy uznalo Váš nárok na výplatu tantiem, avšak neprokazujete, že min. prací výslovně na sebe vzalo splnění tohoto závazku. V okolnosti té, že min. prací na základě svolení min. fin. poskytlo zálohy na tantiemy na rok 1917 až 1918, nelze však spatřovati převzetí závazku k výplatě tantiem. Závazek ten mohl by pro Čsl. stát vzniknouti jen v tom případě, kdyby Čsl. stát vzal výslovně na sebe splnění závazku k placení tantiem za dobu před převratem (§ 4 zák. č. 156/26), což se však nestalo.«

»Rovněž Vaší další žádosti o výplatu provozních premií ve výši Vámi v žádostech uváděné min. prací nevyhovuje z těchto důvodů: Provozní premie podle své povahy jsou mimořádnou odměnou za mimořádný výkon, kterou znovu pro každý rok min. prací za souhlasu min. fin. a od roku 1924 na základě schválení vlády poskytuje zaměstnancům účastným na správě státních báňských a hutnických závodů dobrovolně bez povinnosti k tomu. Výnosy min. prací z 11. dubna 1919 a z 23. srpna 1920 nebyl normován právní nárok zaměstnanců na premie tam vytčené, nýbrž ve výnosech těch stanoví se pouhá direktiva pro podřízené správy a ředitelství jednotlivých závodů, aby postupovaly podle jednotných zásad, rozhodnutí však o přiznání premií jest vyhraženo zcela volnému, ničím neobmezenému uvážení min. prací, které premie přiznati nemusí ani tehdy, když zaměstnanec splnil všechny podmínky výnosu. Ježto tedy na udělení provozních premií nemáte nároku, min. prací Vaší žádosti o vyplacení provozních premií ve výši Vámi požadované nevyhovuje.«

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvažoval nss takto:

Nař. rozhodnutím došly formálního vyřízení všechny žádosti st-lem vznesené, zejména žádost za přiznání t. zv. tantiem za dobu před státním převratem, dále za přiznání týchž tantiem za dobu od 28. října 1918 až do dne st-lova pensionování, a konečně za přiznání, resp. doplnění t. zv. provozních premií až do doby st-lova pensionování.

Nař. rozhodnutí, ačkoli jeví se podle svého znění jako věcné vyřízení všech těchto tří požadavků, neobsahuje ve skutečnosti výroku o žádosti

shora na druhém místě uvedené, jež týká se t. zv. tantiem za dobu po státním převratu. Lze zajisté připustiti, že nebylo by procesně nepřipustno vyřízení tohoto požadavku prozatím vyloučiti a vyhraditi zvláštnímu rozhodnutí pozdějšímu. Leč nař. rozhodnutí neobsahuje takového výhrady a to je právě důvodem, proč dlužno je pojímati jako vyřízení i tohoto petitu. V nař. rozhodnutí nelze však ohledně tohoto petitu naléztí nejen žádné odůvodnění, nýbrž, jak již bylo podotknuto, ani žádný výrok. V tom musil nss shledati podstatnou vadu řízení.

Pokud jde o výrok nař. rozhodnutí, kterým se zamítá žádost o přiznání tantiem za dobu před státním převratem, opírá se žal. úřad o ustanovení § 4 zák. č. 156/26 o převzetí závazků rakouského státu, pocházejícího z dob předpřevratových. Žal. úřad dovozuje, že dotčený závazek rakouského státu nebyl Republikou Čsl. výslovně převzat. Proti tomu namítá stížnost, že nesporné poskytnutí zálohy na zmíněné tantiemy rovná se výslovnému převzetí závazku bývalého státu.

Vzhledem k dovolanému předpisu zák. č. 156/26 byl nss zbaven povinnosti řešiti otázku ostatně nanejvýš spornou, do jaké míry při rozdělení některého státu vstupují státy nástupnické do závazků rozděleného státního celku. Pro rozhodování státu čsl. je v tomto směru výlučně rozhodnou pozitivní zákonná norma československá. Podle předpisu § 4 zák. č. 156/26, jehož se žal. úřad dovolává, vyjímají se ze zásady, že republika čsl. odmítá převzítí závazky starého státního celku, jež je vyslovena v § 1, ony zákony a akty, jimiž čsl. stát splnění závazků uvedených v § 1 tohoto zákona výslovně na sebe vzal. Lze pominouti otázku, zda předepsané zde výslovné převzetí bylo by se musilo státi slovným projevem vůle, neboť stížnost sama spatřuje v poskytnutí zmíněné zálohy jen konkludentní jednání, hájí však názor, že konkludentní jednání sluší klásti na roveň výslovnému projevu vůle. Leč jednání konkludentní je — jak praví § 863 o. z. o. — právě opakem výslovného projevu vůle, z čehož se podává, že jednání konkludentní nelze klásti na roveň výslovnému převzetí závazku, jež cit. zákon v § 4 požaduje. Proti tomu nedá se s úspěchem argumentovati výkladem, jaký snažil se zastupce stížnosti dát při ústním líčení výrazu »akty«, neboť výrazu »akt« nepoužívá se v právní mluvě ve smyslu ryze gramatikálním, tedy jako substantiva odvozeného z latinského slova »agere«, naopak značí akt formální, jak dosvědčují obvyklé výrazy jako akt státní, akt správní a pod.

Leč i kdyby bylo lze připustiti, že jednání konkludentní lze klásti na roveň převzetí závazku nějakého výslovným aktem, bylo by lze za konkludentní uznati jen takové jednání, které by — jak jest to vyjádřeno v § 863 o. z. o. — po úvaze všech okolností nepřipouštělo rozumného důvodu k pochybnostem o úmyslu jednajícího. Jinými slovy jednání musilo by býti naprosto jednoznačné. To však o poskytnutí zálohy nelze říci, když v poskytnutí tom lze spatřovati právě tak platbu poskytnutou na účet povinného státu starého (likvidační masy), jako na účet Republiky Čsl. V tomto bodě nemohla tudíž stížnost uznána býti důvodnou.

Pokud jde konečně o poslední bod stížnosti, týkající se t. zv. provozních premií, byl požadavek st-lův zamítnut z dvojího důvodu. Nejprve proto, že dovolané výnosy min. prací z 11. dubna 1919 a z 23. srpna 1920 nezakládají právního nároku na tyto premie, dále pak proto, že premie ty dlužno pojímati jako mimořádnou odměnu za mimořádný výkon, poskytovanou vždy znovu za každý rok. Běží tedy o právní povahu zmíněných provozních premií. Leč výnosy shora uvedené nepodávají o právní povaze těchto premií žádného vysvětlení, neboť se o ní ani slovem nezmiňují, ponechávajíce premie v platnosti tak, jak až do té doby byly poskytovány, aniž se na jejich dosavadní povaze něco mění. Nelze proto na podkladě těchto výnosů právní povahu provozních premií vůbec řešiti a zejména nelze s poukazem na tyto výnosy sporné premie prohlásiti za mimořádnou odměnu za mimořádný výkon, poskytovanou vždy znovu za každý rok.

Za tohoto stavu může pro zjištění právní povahy zmíněných provozních premií býti rozhodným výhradně výnos býv. min. prací z 30. dubna 1918, jímž premie ty byly zavedeny. V tomto výnosu nelze však naléztí nejmenší oporu pro nazírání žal. úřadu, že jde o honorování mimořádných výkonů, naopak z obsahu výnosu toho bylo by mnohem spíše možno souditi na úmysl poskytnouti dočasným státním zaměstnancům všeobecný přírůstek drahotní. Nař. rozhodnutí spočívá tudíž v tomto směru jednak na nesprávném pojetí významu obou dovolaných výnosů z let 1919 a 1920, jednak na ničím nepodepřené kvalifikaci provozních premií jako mimořádné odměny za mimořádný výkon.

Bylo proto nař. rozhodnutí v tomto směru zrušiti pro nezákonnost, aniž mohl nss vejíti na otázku, žal. úřadem v důsledku jeho mylného právního názoru nezodpověděnou, zda tyto provozní premie vzhledem k povaze aktu, jímž byly založeny, tvoří předmět právního nároku.

Č. 10.322.

Pojištění nemocenské: * Dnem onemocnění ve smyslu § 32 nemoc. zák. č. 33/1888 ř. z. nelze rozuměti den, kdy podle § 6 b) cit. zák. ve znění zák. č. 457/1917 ř. z. nemoc byla hlášena.

(Nález ze dne 2. února 1933 č. 1356.)

V ě c: Obec R. (adv. Dr. Miloš Bouček z Čes. Brodu) proti ministerstvu sociální péče o náhradu podpůrného nákladu.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Podáním z 15. října 1924 žádala okresní nemocenská pojišťovna v Čes. Brodě, aby osp v Čes. Brodě uložila stěžující si obci R. nahraditi pokladně za poskytnutí lékařské pomoci, léčiva a nemocenského Josefu M. částku 4.207 Kč, protože uvedená obec zaměstnávala jmenovaného ode dne 18. března 1921, nepřihlásila jej však včas k nemocenskému pojištění, nýbrž opožděně teprve dne 1. dubna 1921, a to po jeho úrazu, který se stal již dne 25. března 1921. Výměrem z 8. června 1926 vyslovila osp v Čes. Brodě, rozhodujíc na základě § 41 nemoc. zák. o žádosti pokladny, že obec R. není povinna zaplatiti po-